

Z.S. ABDULLAYEV, M.YUSUPOV,
B.O'. RAHMANQULOVA, SH. AYNAQULOV

AMALIY AXBOROT TEXNOLOGIYALARI

fanidan

/ O'QUV QO'LLANMA /

TOSHKENT - 2018

**O'ZBEKSTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MASUS TA'LIM VAZIRLIGI**

**ABDULLAYEV ZAFAR SAYFITDINOVICH, YUSUPOV MAJID,
RAHMANQULOVA BARNO O'KTAMXONOVNA, AYNAQULOV
SHAROFIDDIN**

**AMALIY AXBOROT TEXNOLOGIYALARI FANIDAN
O'QUV QO'LLANMA**

- 5111000 – Kasb ta'limi (5450200 – *Suv xo'jigi va melioratsiya*);
5450200 – *Suv xo'jligi va melioratsiya*;
- 5111000 – Kasb ta'limi (5450400 – *Gidrotexnik inshootlar va nasos stansiyalaridan foydalanish*);
5450400 – *Gidrotexnik inshootlar va nasos stansiyalaridan foydalanish*;
- 5450100 – *Irrigatsiya yarmoqlari va suv energiyasidan foydalanish*;
- 5340700 – *Gidrotexnika qurilishi (suv xo'jaligida)* ;
- 5141100 – *Gidrologiya (suv ornbrlarida)*;
- 5450500 – *Meliorativ gidrogeologiya*;
- 5310200 – *Elektr energetikasi (suv xo'jaligida)*
- 5311000 – *Texnologik jarayonlar va ishlab chiqarishni avtomatlashtirish va boshqarish (suv xo'jaligida)*;
- 5311500 – *Geodeziya, kartografiya va kadastr (suv xo'jaligida)*;
- 5450300 – *Suv xo'jaligi va melioratsiya ishlarini mexanizatsiyalashtirish*;

Toshkent - 2018

Ushbu o'quv qo'llanmada zamonaviy kompyuterlarning tuzilishi va imkoniyatlari, texnik va dasturiy ta'minoti, Windows operatsion tizimi, Xujjalarni yaratish, tahrirlash (MS Word), Mukammal xujjalarni yaratish, Grafik ma'lumotlarni tayyorlash, Multimedia va interaktiv prezentsatsiyalar (MS PowerPoint), Elektron jadval (MS EXCEL), Ma'lumotlar bazasi bilan ishslash (MS Acess), Internet resurslaridan foydalananish, Elektron pochta xizmati haqidagi mavzular o'z aksini topgan bo'lib, institutdagi barcha bakalavriat ta'limga yo'naliishlari talabalari va magistrantlari uchun mo'ljallangan.

В учебном пособии приведены темы содержащие о структуре и возможности современных компьютеров, технического и программного обеспечения ПК, операционной системе Windows, программ для создания и редактирование текстов (MS Word), графических редакторах, программ для создания презентаций (MS Power Point), редакторе электронных таблиц (MS EXCEL) программ для создания базой данных (MS Acess), использовании ресурсов Interneta и электронной почты. Учебное пособие предназначен для всех направлений бакалавриата и магистратуры института.

In educational the manual is provided the subject containing about structure and a possibility of the modern computers, technical and the software of the PC, the Windows operating system, programs for creation and editing texts (MS Word), graphics editors, programs for creation of the presentations (MS Power Point) a spreadsheet processor (MS EXCEL) of programs for creation by the database (MS Acess), use of the Interneta resources and e-mail. The manual it is intended for all directions of a bachelor degree, a magistracy and a postgraduate study of institute.

Tuzuvchilar: Z.S.Abdullayev, fizika-matematika fanlari nomzodi, dotsent

M.Yusupov, fizika-matematika fanlari nomzodi

B.O'.Rahmanqulova, iqtisod fanlari nomzodi

Sh.Aynaqulov, katta o'qituvchi

Taqrizchilar:

M.C.Yakubov – Toshkent Axborot texnologiyalari universiteti «Axborot texnologiyalari» kafedrasi, t.f.n., professor
B.Xudoyarov – TIQXMMI «Oliy matematika» kafedrasi professor, f.-m.f.d.

KIRISH

Respublikamizda olib borilayotgan islohotlarni amalga oshirishda yuqori malakali mutaxassislarining roli benihoya kattadir. Shu sababli xalqimizning boy intellektual merosi va umumbashariy qadriyatlari, zamonaviy madaniyat, iqtisodiyot, fan, texnika va texnologiyalar asosida yetuk mutaxassislar tayyorlash tizimi ishlab chiqildi va jadal sur'atlar bilan xayotga tadbiq etilmoqda.

Ta'limga tizimidagi isloh chuqur va keng ko'lamli islohotlarning mazmuni va amalga oshirish muddati O'zbekiston Respublikasining «Ta'limga to'g'risida»gi qonuni va «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi»da o'z ifodasini topgan. Jumladan, «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi»da ta'kidlanganidek, «Kadrlar tayyorlash tizimi va mazmunini mamlakatning ijtimoiy va iqtisodiy taraqqiyoti istiqbollaridan, jamiyat ehtiyojlaridan, fan, madaniyat, texnika va texnologiyaning zamonaviy yutuqlaridan kelib chiqqan holda qayta ko'rish» zarur.

Bugungi kunda barcha yo'naliishlarning zamonaviyligi ularning kompyuterlashtirilganlik darajasi bilan o'chanmoqda. Shu bois informatika va yangi axborot texnologiyalarining jamiyatimiz ijtimoiy va iqtisodiy hayotiga jadal sur'atlar bilan kirib kelganligi zamonamizning o'ziga xos xususiyatlaridan biri bo'lsa, informatika fanini o'zlashtirish davr talabidir.

Qo'lingizdagagi ushbu adabiyot bakalavriatning barcha ta'limga yo'naliishlarida ta'limga olayotgan talabalar uchun mo'ljallangan «Amaliy axborot texnologiyalari» fanidan lotin alifbosida yozilgan dastlabki o'quv qo'llanmadir. Qo'llanma namunaviy dastur asosida yozilgan bo'lib, 10 bobdan iborat. Har bir bobning nihoyasida takrorlash uchun savol va topshiriqlar keltirilgan.

O'quv qo'llanma talabalarining informatika asoslarini o'zlashtirishlari va kompyuterlardan o'z kasbiy faoliyatlarida foydalana olish malaka va